

สถานการณ์ยาเสพติด 2545

ข้อมูล ณ วันที่ 21 มกราคม 2545

กลุ่มการพัฒนามาตรการ กส.ก. สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์ยาเสพติด
สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก ยาเสพติด ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

สถานการณ์เยาวชน
สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ
กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สถานการณ์	ความสำคัญของปัญหา	แนวทางแก้ไข/วิธีดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	
			หน่วยงานหลัก	หน่วยงานรอง
เด็กและเยาวชนที่มีปัญหายาเสพติด ผลการสำรวจเพื่อประมาณการจำนวนนักเรียน/นักศึกษาทั่วประเทศที่ใช้ยาเสพติดของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ในปี 2542 พบว่า มีนักเรียนนักศึกษาทั่วประเทศที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดไม่ว่าจะเป็น ผู้ติด ผู้ใช้ ผู้มีประสบการณ์ในการใช้ และผู้ค้าไม่ต่ำกว่า 6.6 แสนคน และในปี 2544 สำนักวิจัยเอแบค-เคเอสซีอินเตอร์เน็ตสำรวจเพื่อประมาณการจำนวนนักเรียน นักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด (ไม่นับรวมเหล้าและบุหรี่)พบว่า จากประชากรนักเรียน นักศึกษาระดับชั้น ป.6 จนถึง ปริญญาตรี จำนวนทั้งสิ้น 6,092,472 คน ซึ่งลดลงกว่าปีที่ผ่านมา มีนักเรียน นักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด 374,653 คน และที่น่าเป็นห่วงคือ เริ่มใช้ยาเสพติดตั้งแต่อายุยังน้อย ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบแนวโน้มการเข้าบำบัดรักษาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2539-2543) www.oncb.go.th , (19/9/45)	- สถานการณ์ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาระดับโลก และกลายเป็นกระบวนการค้าที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศในการแก้ไข สำหรับในประเทศไทยทวีความรุนแรงและมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งรูปแบบการออกฤทธิ์ของตัวยาและกลุ่มผู้ติดยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเด็กและเยาวชน ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ การพัฒนาบุคลากร และคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยิ่ง - กลไกการค้ายาเสพติดมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปมีส่วนในการค้ายาเสพติด ส่งผลให้การแก้ปัญหาไม่ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องแก้ไข ขจัดกลไกของรัฐที่เป็นปัญหาออกจากวงจรการค้ายาเสพติดให้ได้	- จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันปัญหาเสพติดของเยาวชน - อบรมให้ความรู้เรื่องโทษของยาเสพติดแก่เยาวชน - มีมาตรการจัดการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องสงสัยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	ตำรวจ ปปส.	พม.

สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์เยาวชน
 สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ
 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สรุปและเรียบเรียงโดย นางปิยฉัตร ฤทธิสุวรรณ์

สถานการณ์	ความสำคัญของปัญหา	แนวทางแก้ไข	หน่วยงานรับผิดชอบ	
			หน่วยงานหลัก	หน่วยงานรอง
การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ประชากรวัยรุ่นอายุ 15-24 ปี ในปัจจุบัน มีประมาณร้อยละ 16 ของประชากรทั้งหมด จากการรายงานของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขในปี 2541 พบว่าวัยรุ่นไทยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุ 13-19 ปี และได้รับการยืนยันจากการสำรวจความคิดเห็นวัยรุ่นของกระทรวงสาธารณสุข ในปี 2544 ว่าวัยรุ่นไทยยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมากขึ้น แนวโน้มว่าวัยรุ่นจะมีเพศสัมพันธ์อายุน้อยลงเรื่อย ๆ ผลกระทบที่เกิดขึ้นคือ ในปี 2543 กองอนามัยการเจริญพันธุ์เปิดเผยว่า ร้อยละ 46 ของสตรีที่ทำแท้งมีอายุต่ำกว่า 20 ปี ข้อมูลกระทรวงสาธารณสุขเดือนกันยายน 2527-31 มกราคม 2545 เปิดเผย ว่าวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 25 ปีติดเชื้อเอชไอวีมีอาการจำนวน 23,521 คน หรือร้อยละ 12.5 ของผู้ติดเชื้อที่มีอาการทั้งหมดจำนวน 187,937 คน สาเหตุหลักคือการมีเพศสัมพันธ์ไม่ปลอดภัย	พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานที่นิยมกันมากขึ้นในสังคมไทย ที่น่าเป็นห่วงคือวัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว วัยรุ่นหญิงจำนวนไม่น้อยมีทัศนคติและค่านิยมเสรี ไม่เห็นความสำคัญของการรักษาพรหมจรรย์ ซึ่งมีข้อมูลการเสวนาของนักเรียนในโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ รายงานความคิดเห็นว่า “การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนสมัยนี้ถือเป็นเรื่องปกติและเป็นเรื่องเสรี” จึงน่าที่จะสร้างความตระหนักให้กับผู้ใหญ่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง สถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องต้องเฝ้าระวังปัญหาในเรื่องดังกล่าว	• รณรงค์ให้มีการจัดระเบียบสังคมให้เข้มงวดขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับสถานบริการของวัยรุ่น รวมถึงการจัดระเบียบหอพัก • ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการป้องกันตนเองจากการมีเพศสัมพันธ์ • ดำเนินการร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการจัดทำหลักสูตรครอบครัวศึกษา และหาวิธีการที่เหมาะสมในการให้ความรู้	พม.	• ศธ. • องค์กรธุรกิจ • NGOs • สื่อมวลชน

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เยาวชน

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สรุปและเรียบเรียงโดย นางปิยฉัตร ภาณุสุวรรณ

สถานการณ์	ความสำคัญของปัญหา	แนวทางแก้ไข	หน่วยงานรับผิดชอบ	
			หน่วยงานหลัก	หน่วยงานรอง
เยาวชนประพฤติตัวไม่เหมาะสม <u>เด็กก่ออาชญากรรม/ต้องคดี</u> สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางรายงานว่า จำนวนเด็กและเยาวชนที่ศาลพิพากษาว่ากระทำความผิด ในปี 2542 มีจำนวน 32,333 และมีจำนวนผู้กระทำความผิดซ้ำ 5,099 คน โดยมีฐานความผิดใน 3 อันดับแรก คือ ลักทรัพย์ 6,798 คน ยาเสพติด 3,573 คน และทำร้ายร่างกาย 1,130 คน (www.data.cusri.chula.ac.th, 13/9/45) <u>เยาวชนเข้ารับการฝึกอบรมในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน</u> ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ในปี 2542 มีจำนวนทั้งสิ้น 37,388 คน จำแนกตามอายุเป็น อายุ 7-14 ปี จำนวน 5,316 คน อายุ 15-18 ปี จำนวน 31,628 คน และอายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 444 คน (www.data.cusri.chula.ac.th, 13/9/45) กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและถูกดำเนินคดีในศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วประเทศระหว่างปี 2538-2542 จำนวน 7,657 ถึง 21,099 คน	• เด็กและเยาวชนที่ประพฤติตัวไม่เหมาะสม กระทำความผิดเพิ่มมากขึ้น จนทำให้สถานกักกัน หรือสถานฝึกอบรมไม่เพียงพอ • การให้บริการมีลักษณะตั้งรับ การให้ความช่วยเหลือและการแก้ปัญหาไม่ทั่วถึง มีการเลือกปฏิบัติ	• จัดสถานที่ฝึกอบรมสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอย่างเพียงพอ และให้การดูแล บริการอย่างทั่วถึงเหมาะสม	• สถานศึกษาจะต้องมีมาตรการดูแล และปกป้องเด็กและเยาวชน ฝึกให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เหมาะสม • สร้างสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อการนันทนาการ	สถานพินิจ ศธ.

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เยาวชน
สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สรุปและเรียบเรียงโดย นางปิยฉัตร ฤทธิสุวรรณ

สถานการณ์	ความสำคัญของปัญหา	แนวทางแก้ไข	หน่วยงานรับผิดชอบ	
			หน่วยงานหลัก	หน่วยงานรอง
ปัญหาสุขภาพจิตของวัยรุ่น จากวารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย พบว่าวัยรุ่นอายุ 13-18 ปี ร้อยละ 15-18 มีปัญหาสุขภาพจิต และเยาวชนอายุ 15-24 ปี มีอาการที่พบบ่อยคือ อารมณ์เสีย ฉุนเฉียว ปัญหาวัยรุ่นในปัจจุบันคือ การฆ่าตัวตาย การทำร้ายผู้อื่น การมีพฤติกรรมก้าวร้าว และขาดทักษะในการจัดการกับความโกรธ อาจนำไปสู่การเป็นโรคประสาท โรคจิต เป็นสาเหตุการฆ่าตัวตาย ในปี 2542-2543 จากการสำรวจอัตราฆ่าตัวตายพบว่า ในเพศหญิงอัตราสูงสุดคือกลุ่มอายุ 15-19 ปี เพศชายอัตราสูงสุดในกลุ่มอายุ 20-24 ปี ในปี 2541 พบว่าการฆ่าตัวตายของผู้ที่อายุ 10-14 ปี จำนวน 38 ราย ช่วงอายุ 15-24 ปี จำนวน 594	• สัดส่วนผู้ป่วยนอกที่เป็นวัยรุ่นด้านจิตเวชของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิตมีแนวโน้มสูงขึ้น • สังคมไทย ครอบครัวยังขาดความตระหนักในเรื่องของการเลี้ยงดูลูก และการป้องกันสุขภาพจิตของลูกยังมีเจตคติทางลบ และส่วนมากไม่เปิดเผยให้คนอื่นทราบ จึงมีผู้ป่วยจำนวนไม่น้อยที่ไม่ได้รับการบำบัด วัยรุ่นที่มีอาการทางจิตจึงมักหาทางออกโดยการทำร้ายผู้อื่น มีพฤติกรรมก้าวร้าวเนื่องจากขาดทักษะในการจัดการกับความโกรธและแก้ไขข้อขัดแย้ง อาจนำไปสู่การเป็นโรคประสาท โรคจิต หรือเป็นสาเหตุการฆ่าตัวตาย รายงานการวิเคราะห์หาสาเหตุจากจำนวนผู้ป่วยด้านจิตเวชในสังคมไทยไม่เป็นที่เปิดเผย	• สนับสนุนให้มีการขยายระบบบริการด้านสุขภาพจิต ได้แก่ การให้คำปรึกษาทั้งทางโทรศัพท์ และการพบปะพูดคุยเป็นการส่วนตัว โดยดำเนินการร่วมกับกระทรวง สาธารณสุข • พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร ถ่ายทอดความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ • สนับสนุนโครงการให้ความรู้แก่ครอบครัวเพื่อให้เอาใจใส่ดูแลเยาวชน ให้ความอบอุ่น และให้คำปรึกษาที่ดี	สธ.	พม. ศธ.

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เยาวชน

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สรุปและเรียบเรียงโดย นางปิยฉัตร ฤทธิสุวรรณ์

สถานการณ์	ความสำคัญของปัญหา	แนวทางแก้ไข	หน่วยงานรับผิดชอบ	
			หน่วยงานหลัก	หน่วยงานรอง
เด็กถูกละเมิดทางเพศ พบว่าเด็กและเยาวชน ถูกละเมิดทางเพศ ในช่วงปี 2533-2543 อายุต่ำกว่า 25 ปี ได้รับการสงเคราะห์จากกรมประชาสงเคราะห์ องค์กรเครือข่าย และโรงพยาบาลตำรวจ จำนวน 1,407 3,928 1,635 คนตามลำดับ	สถานการณ์เยาวชนในช่วงปี 2542-2545 แนวโน้มของปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขเร่งด่วนคือ ลำดับ 1 เด็กติดยาเสพติด ค้ายาเสพติดและยาบ้าในสถานศึกษา ลำดับ 2 การตัดสินใจฉกฉวยของเด็กรั้งแต่ทำร้ายตนเอง หรือทำร้ายผู้อื่นเพียงคนเดียว รวมถึงการมีเพศสัมพันธ์ และการมั่วเพศ ลำดับ 3 การหนีออกจากโรงเรียนและบ้านมาเร่ร่อน ลำดับ 4 เป็นลำดับสุดท้าย คือ ปัญหาโรคเอดส์	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา(ฉบับที่ 20)พ.ศ.2542 และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น การให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในกาบริหารงาน และให้บริการในลักษณะครบวงจรสามารถใช้แลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้ในทุกสถานการณ์ เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ	พม. (เป็นศูนย์ข้อมูลด้านเด็กและเยาวชนแห่งชาติ)	- สธ. - ศธ. - สำนักงานสถิติ - กรมการปกครอง

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เยาวชน

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สรุปและเรียบเรียงโดย นางปิยฉัตร กสิณสุวรรณ์